

Емилија Вукадин*

ВЛАДЕТА СТАНКОВИЋ (1932 2013)

У јулу месецу 2013. године преминуо је Владета Станковић, редовни професор Правног факултета у Београду, наставник на предмету Привредни систем односно Право привредног система. Катедра за правно-економске науке Правног факултета изгубила је свог дугогодишњег члана који је пуни радни век везао за научни и педагошки рад универзитетског професора.

Владета Станковић је рођен 1932.године у Прокупљу где је завршио основну школу и гимназију. Правни факултет у Београду уписао је 1952. године и са просечном оценом 9,65 дипломирао 1956. године. После завршених студија радио је у општинском народном одбору и затим у Окружном суду у Прокупљу где даје отказ и долази у Београд, да би 1959. године био изабран за асистента на Правном факултету за предмет Политичка економија. У школској 1967/68. години на основу гласова студената проглашен је за најбољег асистента, што представља изузетно признање јер потиче од младих људи са строгим критеријима вредновања. Докторску дисертацију под називом „Проблеми акумулације у социјалистичкој привреди“ одбранио је 1965. године. За доцента за предмет Привредни систем Југославије изабран је 1968. године, за ванредног професора 1983. и за редовног професора 1990.године. У пензију одлази 1999.године.

Током своје универзитетске каријере Владета Станковић је држао наставу на предметима Привредни систем Југославије, Политичка економија, Економска политика, Економика предузећа, Статистички метод и Марксизам и савремено друштво. На последипломским студијама на предмету Методологија економских наука према хрестоматији под истим називом чији је био редактор, држао је ча-

* Ауторка је редовна професорка Правног факултета Универзитета у Београду.

сове предавања, као и на специјалистичким курсевима Економика организације удруженог рада и Развој Марксове економске мисли. У научном раду Владете Станковића јасно се уочавају две развојне фазе које заједно граде заокружени опус чији су предмет сложене питања економске стварности различитих фаза југословенског друштва и његовог развоја. У првој фази, полазећи у својим радовима од неефикасности централнопланског система управљања привредом, система у којем је одрастао и формирао свој поглед на свет, Владета Станковић је тежио успостављању привредног система који би био не само ефикаснији, него и хуманији. Радови В. Станковића о предузећу, с обзиром на време када су настали, назначили су промене у правцу њихове самосталности и независности од политички заснованих привредноуправних одлука. У време када су проблеми опстанка и развоја социјализма сагледавани у ослобађању од концепта једнообразног совјетског модела социјализма, Владета Станковић је радовима о тржишту, самоуправљању и предузећу, дао допринос научној концептуализацији алтернативног модела социјализма. Радови из друге фазе чине они који су утемељени на уверењу да су основни економски проблеми друштва (тзв. основни производни однос) већ стабилизовани, тако да даљи развој захтева стварање адекватног правног оквира за њихову аутономну репродукцију. Следствено томе, у нормативном систему седамдесетих година он није тражио недостатке, доказе њихове историјске неадекватности, већ клице друштвених односа у које је веровао, као и у хуманије друштво. Научни радови Владете Станковића имају вредност јер материја која се у њима излаже је хетерогена: почев од елемената материјално-производних подсистема, преко организационих система у привреди, функционисања тржишта, до класичних садржаја који се атрибуирају појединим дисциплинама права, а нарочито Уставном, Привредном и Управном праву. Вредност радова Владете Станковића је њихова заједничка полазна основа за сучељавање са сложеним дилемама о томе каква је веза између привреде, друштва и права, затим реалног и финансијског сектора, између цена и вредности, као окоснице научног приступа базичним питањима функционисања сваког економског система.

Осим на матичном факултету, Владета Станковић био је ангажован у настави из предмета Политичка економија на Правном факултету у Нишу, Крагујевцу, Ужицу, Подгорици и Технолошко-металурушком факултету у Београду. Осим основног ангажмана у својству наставника, Владета Станковић је на Правном факултету у Београду обављао и функцију продекана (1981), члана Савета факултета (1997), шефа Катедре за правно-економске науке (тада Катедре за друштвено-економске науке, 1998). Осим тога, у оквиру активности,

како се то тада називало, у друштвеној заједници, Владета Станковић је био члан Универзитетске скупштине, делегат у Наставно-научном већу Универзитета, као и у већем броју организација и институција на нивоу града и републике. Таленат и љубав према поезији, који познају сви они који су се дружили и били блиски са Владетом, пружили су му и привилегију чланства у Удружењу књижевника Србије.

Правни факултет Универзитета у Београду и посебно Катедра за правно-економске науке, остали су без свог цењеног професора који је у свом дугогодишњем научном и педагошком раду оставио у наслеђе не само своје дело већ и успомену на поштованог и вољеног колегу.